

RÉVÉSZ FERENC

1912. december 9. Budapest – 1985. április 21. Budapest

MNM

FŐBB TISZTSÉGEI

Az MDP KV tagja	1948. június 14.–1951. március 1.
Az MDP KV Szervező Bizottsága tagja	1948. június 15.–1950. augusztus 16.
Az MSZMP KB tagja	1970. november 28.–1985. április 21.

PÁLYÁJA

Apja, Révész Zsigmond nyomdász, a nyomdászok szakszervezetének az egyik vezetője, a fővárosi törvényhatósági bizottságban a Magyarországi Szociáldemokrata Párt képviselője volt, anyját Reiner Margitnak hívták. Apai nagybátyja, Révész Mihály újságíró a szociáldemokrata párt történetírójaként vált ismertté.

Az elemi iskola után kitanulta a bőrdíszműves szakmát, majd 1931-ben kereskedelmi érettségi vizsgát tett. 1933-tól öt éven át a Fővárosi Gázművek tisztviselője volt. Már középiskolásként részt vett az MSZDP VIII. kerületi ifjúsági csoportjának összejövetelein, a pártba 1930-ban lépett be. 1931 és 1935 között az MSZDP Országos Ifjúsági Bizottsága titkáráként működött, előadásokat és szemináriumokat tartott, cikkeket írt. 1938. februárban politikai tevékenysége miatt letartóztatták, majd internálták. A toncházban hat hónapot töltött, kiszabadulása után feketelistára tették, elbocsátották az állásából, később is több alkalommal őrizetbe vették. Munkaszolgálatosként 1941-ben Erdélybe, 1943-ban Ukrajnába hurcolták. 1944-ben Nagykanizsára internálták, majd több koncentrációs tábor is megjárt, 1945-ben Dachauból tért vissza Magyarországra. Apját és öccsét a nyilasok 1944 őszén meggyilkolták.

1945 nyarától a Szociáldemokrata Párt oktatási titkárságát vezette, 1945. augusztusban tagja lett a párt 21 tagú vezetőségének, 1947. februárban kimaradt a testületből. 1945. novemberben nemzetgyűlési képviselővé választották, parlamenti mandátumát 1953-ig őrizte meg. 1947 őszétől az *Anyag és Adatszolgáltatás* című folyóiratot szerkesztette. Részt vett az SZDP 1948. február 18-án megrendezett nagy-budapesti összehozásos ülésén, amelyen a párt önállósága mellett kiálló 43 szociáldemokrata vezetőt váltottak le funkciójából. 1948. február 21-én pártja nevében Marosán György és Vajda Imre mellett ő írta alá a Magyar Kommunista Párt megbízottaival az – akkor még titkos – egyesülési dokumentumot. Az SZDP XXXVI., a pártfúzióról döntő kongresszusán (1948. március 6–8.) ismét bekerült a 21 fős vezetőségbe, valamint a politikai

bizottságba, március 19-én pedig az MKP–SZDP közös Szervező Bizottságba. A Magyar Dolgozók Pártja alakuló kongresszusán (1948. június 12–14.) a Központi Vezetőség és a KV Szervező Bizottsága tagjává választották, ezután az egyesített pártapparátus Agitációs és Propaganda Osztályának helyettes vezetőjeként dolgozott, és a *Pártmunkás* című lapot szerkesztette.

A volt baloldali szociáldemokratákat is sújtó bizalmatlanság miatt 1950. augusztusban kimaradt a Szervező Bizottságból, 1951. márciusban a KV-ból, s az év májusában a Magyar Tudományos Akadémia könyvtárába helyezték osztályvezetőnek. 1956. szeptember 1-jétől 1980. évi nyugdíjba vonulásáig, a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár igazgatója, majd főigazgatója volt. 1956 végén Marosán György érvei hatására kérte átigazolását a Magyar Szocialista Munkáspártba. 1959-ben beválasztották az MSZMP Budapesti Bizottságába, 1970. novembertől haláláig az MSZMP Központi Bizottsága tagja volt.

FŐ MŰVEI

Zola. Neuwald I. Nyomda, Budapest, 1939.

Maxim Gorkij. Népszava, Budapest, 1946.

Szabadságeszme a magyar irodalomban. Népszava, Budapest, 1948.

Származástan. Népszava, Budapest, 1948.

A nemzetközi munkásmozgalom időszerű kérdései. Szikra, Budapest, 1949.

Csokonai Vitéz Mihály. Művelt Nép Kiadó, Budapest, 1951.

Könyvtáros portrék. Remete Lászlóval. Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár, Budapest, 1979.

IRODALOM

Révész Ferenc, 1912–1985. *Népszabadság*, 1985. április 23.

Strassenreiter Erzsébet: Révész Ferenc. *Pártélet*, 1987/12.

Segédkönyv a Politikai Bizottság tanulmányozásához. Szerkesztette Nyíró András. Interart Stúdió, Budapest, 1989. 310.

Az 1947. szeptember 16-ra összehívott Országgyűlés almanachja. 1947. szeptember 16.–1949. április 12. Főszerkesztők: Marelyn Kiss József, Vida István. Szerkesztette Horváth Zsolt és Hubai László. Magyar Országgyűlés, Budapest, 2005. 352–353.

B. Kádár Zsuzsanna: *Elrabolt remények: a magyar szociáldemokrácia a párt felszámolása után*. Napvilág Kiadó, Budapest, 2012.